

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU MESTA BREZNA ZA ROK 2018

V zmysle § 18f ods. 1 písmeno c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Brezna za rok 2018.

Odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Brezna za rok 2018 (ďalej len "stanovisko") som spracovala na základe spracovaného návrhu záverečného účtu mesta Brezna za rok 2018.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU MESTA BREZNA

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2018 je predložený na rokovanie mestského zastupiteľstva (MsZ) v zákonom stanovenej lehote, t.j. do 30. júna rozpočtového roka.

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2018 (ďalej len „návrh záverečného účtu“) je spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh záverečného účtu bol verejne prístupný na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

3. Dodržanie povinnosti auditu zo strany mesta

Mesto si splnilo povinnosť podľa § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a dalo si overiť účtovnú závierku audítorom podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (§ 9 ods. 4).

2. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- b) bilanciu aktív a pasív,
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu,
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií,
- f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti,
- g) hodnotenie plnenia programov rozpočtu mesta.

Prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 a § 8 ods. 5 v členení podľa jednotlivých príjemcov je súčasťou časti B návrhu záverečného účtu pod názvom „Finančné usporiadanie vzťahov“.

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

B. ZOSTAVENIE ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Mesto pri zostavení návrhu záverečného účtu postupovalo podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovalo do záverečného účtu.

V súlade s § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy finančne usporiadalo svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu; ďalej usporiadalo finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

1. ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE

Podľa zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec má povinnosť zostaviť svoj rozpočet a pred schválením ho zverejniť zákonným spôsobom. Viacročný programový rozpočet mesta Brezno na roky 2018 – 2020 (ďalej len „rozpočet“) bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Brezne č. 214/2017 zo dňa 13.12.2017.

Mesto zostavilo rozpočet podľa § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Rozpočet bol zostavený a schválený ako prebytkový. Bežný rozpočet bol zostavený a schválený ako prebytkový a kapitálový rozpočet bol zostavený a schválený ako schodkový. Pri zostavovaní rozpočtu mesto plánovalo vykryť finančné operácie prebytkom bežného rozpočtu.

Zmeny rozpočtu sa v roku 2018 vykonávali v súlade s uznesením mestského zastupiteľstva č. 168/2016 zo 15.11.2016, na základe ktorého o zmenách rozpočtu mohol uznesením určených podmienkach rozhodnúť primátor mesta.

Mestské zastupiteľstvo okrem toho prerokovalo a schválilo 5 zmien rozpočtu:

- prvá zmena schválená dňa 15. januára 2018 uznesením č. 3/2018
- druhá zmena schválená dňa 16. mája 2018 uznesením č. 79/2018
- tretia zmena schválená dňa 27. júna 2018 uznesením č. 106/2018
- štvrtá zmena schválená dňa 27. júna 2018 uznesením č. 109/2018
- piata zmena schválená 19. septembra 2018 uznesením č. 159/2018

V roku 2018 boli vykonané zmeny rozpočtu celkom 301 rozpočtovými opatreniami.

Hospodárenie mesta v roku 2018 dokumentuje nasledovná tabuľka:

v €

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu
Bežný rozpočet			
Bežné príjmy	12 882 514	16 577 245	16 526 079,83
Bežné výdavky	11 114 655	14 165 434	14 070 411,82
Prebytok bežného rozpočtu	1 767 859	2 411 811	2 455 668,01
Kapitálový rozpočet			
Kapitálové príjmy	3 471 144	4 601 778	1 558 232,84
Kapitálové výdavky	4 884 536	6 171 676	3 128 114,79
Schodok kapitálového rozpočtu	- 1 413 392	- 1 569 898	- 1 569 881,95
ROZPOČET			
PREBYTOK ROZPOČTU	+ 354 467	+ 841 913	+ 885 786,06
Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	0	2 336 809	814 786,45
Výdavkové finančné operácie	347 467	362 481	362 479,46
Rozdiel vo finančných operáciách	- 347 467	1 974 328	452 306,99

Hospodárenie mesta je možné porovnať s rokom 2017:

v €

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu
Bežný rozpočet			
Bežné príjmy	11 546 875	13 942 907	14 154 931,97
Bežné výdavky	10 182 585	11 851 286	12 028 711,13
Prebytok bežného rozpočtu	1 364 290	2 091 621	2 126 220,84
Kapitálový rozpočet			
Kapitálové príjmy	20 000	545 009	545 009,73
Kapitálové výdavky	932 322	1 849 352	1 817 130,34
Prebytok kapitálového rozpočtu	- 912 322	-1 304 343	- 1 272 120,61
ROZPOČET			
PREBYTOK ROZPOČTU	451 968	787 278	854 100
Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	0	1 269 789	243 183,19
Výdavkové finančné operácie	- 447 147	450 876	450 874,82
Rozdiel vo finančných operáciách	- 447 147	+ 818 913	- 207 691,63

a rokom 2016:

v €

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu
Bežný rozpočet			
Bežné príjmy	10 586 098	12 657 949	12 877 995,49
Bežné výdavky	9 319 295	10 796 933	10 785 941,88
Prebytok bežného rozpočtu	1 266 803	1 861 016	2 092 053,61
Kapitálový rozpočet			
Kapitálové príjmy	2 442 925	2 290 301	2 286 489,77
Kapitálové výdavky	851 740	1 360 257	745 757,83
Prebytok kapitálového rozpočtu	1 591 185	930 044	1 540 731,94
ROZPOČET			
PREBYTOK ROZPOČTU	+ 2 857 988	+ 2 791 060	3 632 785,55
Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	0	537 885	49 623,54
Výdavkové finančné operácie	2 849 612	2 905 681	2 905 680,48
Rozdiel vo finančných operáciách	- 2 849 612	- 2 367 796	- 2 856 056,94

a rokom 2015:

v €

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu
Bežný rozpočet			
Príjmy	10 335 189	11 612 701	11 781 377
Výdavky	9 258 536	10 311 841	10 129 284
Prebytok bežného rozpočtu	1 076 653	1 300 860	1 652 093
Kapitálový rozpočet			
Príjmy	5 724 845	5 177 226	5 177 225
Výdavky	6 326 629	8 827 405	8 338 315
Schodok kapitálového rozpočtu	- 601 784	- 3 650 179	- 3 161 089
Prebytok/schodok rozpočtu	474 869	- 2 349 319	- 1 508 997
Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	0	3 205 735	2 696 661
Výdavkové finančné operácie	424 323	432 638	717 223
Rozdiel vo finančných operáciách	- 424 323	2 773 097	1 979 438

Z porovnania je možné vyvodit' niekoľko zaujímavých skutočností, ktoré sú dôležité pre nastavenie finančného manažmentu mesta:

- progresívny rast bežných príjmov - od roku 2015 došlo k rastu bežných príjmov o 4,7 milióna euro;
- ide o kontinuálny rast, čo je najmä vplyvom rastu dane poukazovanej územnej samospráve zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu výnosu podielovej dane zo štátneho rozpočtu;
- finančná dimenzia kapitálového rozpočtu nezodpovedá rozsahu a počtu rozvojových programov, ktoré mesto má rozpočtované vo svojom programovom rozpočte - je hodné zamyslieť sa nad touto skutočnosťou, pretože z údajov nie je zrejmé, či ide o pokles zdrojov financovania alebo o vysokú rozpracovanosť investícií z nedostatku odborných alebo stavebných kapacít alebo o iné príčiny (zdlhavý proces verejného obstarávania apod.);
- za posledné dva roky dochádza k rastu bežnej spotreby mesta - v roku 2018 oproti minulému roku o 2,3 milióna euro (v predošlom období o 1,1 milióna euro), zvýšenie výdavkov bežného rozpočtu nie je nezákonné, má však za následok zníženie prebytku bežného rozpočtu, ktorý je dôležitým zdrojom na realizáciu naplánovaných rozvojových programov.

1.1. PLNENIE ROZPOČTU PRÍJMOV

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy; kapitálového rozpočtu predstavovali najmä príjmy z predaja majetku. Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy a príjmami od obcí na činnosť spoločnej úradovne; kapitálové príjmy boli tvorené dotáciami, ktoré mesto získalo cez projekty Európskej únie.

Mesto v roku 2018 plnilo rozpočet príjmov nasledovne:

v €:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	12 882 514	16 577 245	16 526 079,83
Kapitálové príjmy	3 471 144	4 601 778	1 558 232,84

v porovnaní s rokom 2017:

v €:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	11 546 875	13 942 907	14 154 931,97
Kapitálové príjmy	20 000	545 009	545 009,73

a rokom 2016

v €:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	10 586 098	12 657 949	12 877 995,49
Kapitálové príjmy	2 442 925	2 290 301	2 286 489,77

a rokom 2015:

v €:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	10 335 189	11 612 701	11 781 377
Kapitálové príjmy	5 724 845	5 177 226	5 177 225

ide o výrazný posun v plnení príjmov, najmä v bežných príjmoch. Plnenie kapitálových príjmov je závislé od dotácií, ktoré mesto získa na realizáciu nových projektov v súlade so schválenými žiadosťami o dotačné prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ.

Plnenie rozpočtu bežných príjmov

Bežné príjmy zahŕňajú vlastné príjmy (daňové a nedaňové) a cudzie príjmy (granty a transfery); ich plnenie bolo v roku 2018 nasledovné:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Daňové príjmy	8 285 360	8 775 528	8 775 530,57
Nedaňové príjmy	1 887 519	3 969 204	3 969 215,05
Granty a transfery	2 709 635	3 832 513	3 781 334,21

Plnenie bežných príjmov v rokoch 2017 až 2015 bolo nasledovné:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Daňové príjmy	7 885 360	8 116 315	8 116 319,79
Nedaňové príjmy	1 249 594	2 245 163	2 440 979,73
Granty a transfery	2 411 921	3 581 429	3 597 632,45

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Daňové príjmy	7 218 360	7 598 498	7 598 499,88
Nedaňové príjmy	1 086 467	1 467 787	1 669 421,69
Granty a transfery	2 281 271	3 591 664	3 610 073,92

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Daňové príjmy	6 879 219	6 969 992	6 969 997
Nedaňové príjmy	1 063 965	1 349 671	1 449 779
Granty a transfery	2 392 005	3 286 788	3 361 601

Z porovnania je zrejmé, že k zvýšeniu príjmov došlo u všetkých kategórií a veľmi významný posun je zaznamenaný najmä u dane poukazovanej územnej samospráve zo štátu a u nedaňových príjmov.

Daňové príjmy

Najväčší podiel na celkovom objeme daňových príjmov má výnos dane poukazovanej územnej samospráve zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu (ŠR). Jej vývoj od roku 2009 dokumentuje nasledovná tabuľka:

v €

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2009	5 377 415 €	4 670 611 €
2010	4 437 153 €	3 760 753 €
2011	4 620 291 €	4 444 645 €
2012	4 707 100 €	4 469 255 €
2014	4 888 058 €	4 902 617 €
2015	5 369 034 €	5 479 347 €
2016	6 879 219 €	6 969 997 €
2017	6 400 000 €	6 627 557 €
2018	8 285 360 €	8 775 531 €

Daň z príjmov fyzických osôb poukazovaná obciam zo ŠR, tzv. podielová daň zo ŠR predstavuje pre mesto 44,29 % z celkových skutočných bežných príjmov.

Tieto príjmy sú pre mesto veľmi dôležité; je potrebné si uvedomiť, že ich vývoj je jedinečný pre progresívny hospodársky rast mesta za posledné roky. Odporúčam, aby rast týchto príjmov mesto investovalo do rozvoja, nemalo by ich používať pre bežnú spotrebu mesta, ale malo by z nich zabezpečiť realizáciu rozvojových programov mesta.

Vývoj dane z nehnuteľnosti:

v €

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2009	815 869 €	815 869 €
2010	803 293 €	845 564 €
2011	845 366 €	821 993 €
2012	848 000 €	823 021 €
2013	974 317 €	890 705 €
2014	932 870 €	875 568 €
2015	932 870 €	918 821 €
2016	900 000 €	865 162 €
2017	900 000 €	862 512 €
2018	900 000 €	842 902 €

Čo sa týka vývoja vlastných daňových príjmov, tam je situácia dlhodobo nepriaznivá. Mestu sa ani v roku 2018, opätovne ako aj po minulé roky, nepodarilo naplniť plánovaný výnos dane z nehnuteľnosti; ide o opakujúci sa trend uplynulých rokov, čo nie je z pohľadu naplňovania vlastných daňových príjmov pozitívna správa.

Podľa návrhu záverečného účtu bolo v roku 2018 bolo zdanených viac objektov - 28 651 objektov oproti predošlým rokom (v roku 2017 - 28 070 objektov, v roku 2016 to bolo 27 552 objektov). Počet daňových poplatníkov bol v roku 2018 tiež vyšší oproti predošlým rokom – 8461 daňových poplatníkov (2017 – 8385, 2016 -8 292 daňových poplatníkov), avšak výnos dane z nehnuteľnosti je nižší (nedosahuje úroveň minulých rokov).

Vývoj plnenia výnosu z miestnych daní a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad:

v €

	Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň z bytov	Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad
Skutočnosť 2009	137 769 €	615 286 €	62 814 €	445 093 €
Skutočnosť 2010	143 176 €	639 536 €	62 851 €	440 469 €
Skutočnosť 2011	149 159 €	610 720 €	62 114 €	418 091 €
Skutočnosť 2012	138 009 €	621 523 €	63 488 €	427 169 €
Skutočnosť 2013	150 552 €	670 961 €	69 195 €	515 392 €
Skutočnosť 2014	151 693 €	653 772 €	70 104 €	489 886 €
Skutočnosť 2015	154 094 €	693 496 €	71 231 €	488 039 €
Skutočnosť 2016	162 899 €	633 644 €	68 619 €	489 646 €
Skutočnosť 2017	165 666 €	625 520 €	71 326 €	516 828 €
Skutočnosť 2018	166 647 €	600 951 €	75 302 €	495 735 €

Výber ostatných miestnych daní v roku 2017 v porovnaní s minulými rokmi dokumentuje nasledujúca tabuľka:

v €

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Daň za psa	15 092	16 969,44	16 520	15 894	15 614	18 475	18 270	18 028,22
Za nevýherné hracie automaty	2 189	1 887,60	1 800	1 650	1 283	1 200	1 100	1 100,00
Za predajné automaty	363	427	450	450	450	683	698	675,00
Za ubytovanie	neuložená	3 941,60	4 464	5 505	6 393	6 856	16 665	19 187
Za užívanie verejného priestranstva	48 812	50 998,40	54 050	56 107	59 315	64 864	71 576	78 537,04

Z prehľadu je zrejmé, že vlastné daňové príjmy za posledné roky stagnujú a v ich vývoji nie je žiadny progres.

Nedaňové príjmy

Zahŕňajú príjmy z podnikania a vlastníctva majetku a príjmy z administratívnych a iných poplatkov; ich plnenie bolo v roku 2018 nasledovné:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Z podnikania a vlastníctva majetku	811 331	2 656 561	2 656 562,07
Administratívne a iné poplatky	994 218	1 038 797	1 038 804,42
Úroky	500	32	32,71
Iné nedaňové príjmy	81 470	273 814	273 815,85

v porovnaní s rokom 2017

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Z podnikania a vlastníctva majetku	839 693	1 478 547	1 478 549,56
Administratívne a iné poplatky	327 730	460 504	656 316,51
Úroky	500	38	3805
Iné nedaňové príjmy	81 671	306 074	306 075,61

Porovnanie plnenia nedaňových príjmov s minulými rokmi:

v €

Rok	Nedaňové príjmy	Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku	Poplatky
2009	1 473 025	935 702	414 007
2010	1 769 192	906 110	714 837
2011	1 309 125	698 835	458 726
2012	1 475 806	756 737	478 621
2013	1 355 487	661 965	450 757
2014	1 260 095	629 817	486 353
2015	1 449 779	792 530	478 208
2016	1 669 421	872 745	668 140
2017	2 134 867	1 478 550	656 317
2018	3 969 215	2 656 562	1 038 804

Na rozdiel od plnenia vlastných daňových príjmov je príjemným prekvapením vývoj plnenia nedaňových príjmov; nedaňové príjmy sa v porovnaní s rokom 2017 výrazne zvýšili, opätovne skokom roka je už tradične príjem z prenajatých lesných pozemkov, ktorý má mesto od vlastnej obchodnej spoločnosti LESY MESTA BREZNO s.r.o. - za rok 2017 vo výške 968 047,95 € a za rok 2018 vo výške 2 050 000 € za lesné pozemky a 26 663 € za ostatné pozemky.

Trend zvyšovania príjmov z podnikania a vlastníctva majetku je pozitívny. Trvá už od roku 2017 a vyzerá to, že je možné tento rast vlastných nedaňových príjmov udržať aj do budúcnosti.

Upozorňujem, že je potrebné tento obrat zrealizovať aj u vlastných daňových príjmov. Navyše je stále aktuálna otázka ešte vyššej efektívnosti a účinnosti pri hospodárení a nakladaní mesta so svojim majetkom a to najmä so zreteľom, že Slovenská republika je v poslednom programovacom období a mesto musí myslieť do budúcnosti a pripraviť sa na „vytváranie“ si vlastných zdrojov na rozvoj. Opätovne tak odporúčam, aby sa pokračovalo v trende efektívneho hospodárenia s vlastným majetkom a bola venovaná väčšia pozornosť analýze využívania ostatného majetku mesta (pozemky, budovy, nebytové priestory), výsledkom ktorej bude zrejmé, aká je miera efektivity pri hospodárení s vlastným majetkom.

Granty a transfery

Ide o príjmy získané v rámci sektoru verejnej správy, sú to príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, dotácie z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, z Banskobystrického samosprávneho kraja, účelové dary od fyzických a právnických osôb a iné dotácie. Najväčší objem týchto finančných prostriedkov je určený na financovanie základných škôl (ide o prostriedky zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy v školstve).

V roku 2018 boli mestu poskytnuté transfery vo výške 3 753 112,71 €, v roku 2017 vo výške 3 571 792,43 €, v roku 2016 vo výške 3 610 074 €. Výška transferov za uplynulé roky rástla (v roku 2015 – 3 361 601 €, v roku 2014 - 3 278 188 €, v roku 2013 - 3 023 340 €).

V návrhu záverečného účtu je spracovaný podrobný prehľad o poskytnutých transferoch a grantoch pre mesto – je uvedený poskytovateľ, účel a aj poskytnutá suma. Najväčší objem z poskytnutých transferov predstavujú normatívne a nenormatívne finančné prostriedky určené najmä na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, avšak významný objem predstavujú aj transfery do oblasti sociálnej práce.

Plnenie rozpočtu kapitálových príjmov

Schválený rozpočet vlastných kapitálových príjmov (z predaja kapitálových aktív – pozemkov, budov a bytov) vo výške 60 000 € sa v priebehu roka upravoval na základe získaných príjmov z predajov majetku mesta.

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Príjem z predaja majetku	60 000	596 489	596 489,25
Tuzemské kapitálové granty a transfery	3 411 144	4 005 289	961 743,59

Rovnako sa upravovali aj rozpočtované kapitálové granty a transfery, ktorých plnenie bolo nasledovné:

v €

Poskytovateľ	Výška v €	Účel
Veolia, a.s.	5 000,00	Kalvária Brezno
Slovenská sporiteľňa, a.s.	4 000,00	Obnova mestskej veže
MVaRR SR	473 550,00	Bytový dom na ul. ŠLN
MV SR	60 000,00	Hasičská zbrojnica
Environmentálny fond	30 000,00	Mestský elektromobil
MŠSVaV SR	20 395,00	Rekonštrukcia soc. zar. telocvične ZŠ s MŠ Pionierska 2
Audiovizuálny fond	1 200,00	Refundácia sedačiek MDK
MŽP SR	354 243,59	Projekt: „Zber a triedenie BRO a DSO“
MPRV SR	10 355,00	Projekt: „Cyklotrasa Brezno-Valaská“
SFZ	3 000,00	ZŠ s MŠ Pionierska 2

1.2. ČERPANIE ROZPOČTU VÝDAVKOV

V roku 2018 boli výdavky čerpané nasledovne:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Bežné výdavky	11 114 655	14 165 434	14 070 411,82	99,33
Kapitálové výdavky	4 884 536	6 171 676	3 128 114,79	50,69

v porovnaní s rokom 2017:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Bežné výdavky	10 182 585	11 851 286	12 028 711,13	101,50
Kapitálové výdavky	932 322	1 849 352	1 817 130,34	97,91

v porovnaní s rokom 2016:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Bežné výdavky	9 319 295	10 796 933	10 785 941,88	99,90
Kapitálové výdavky	851 740	1 360 257	745 757,83	54,82

a rokom 2015:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Bežné výdavky	9 258 536	10 311 841	10 129 284	98,23
Kapitálové výdavky	6 326 629	8 827 405	8 338 315	94,46

Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov

Vývoj čerpania rozpočtu bežných výdavkov:

v €

Rok	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť
2011	9 405 352 €	9 499 690 €
2012	9 471 298 €	9 574 932€
2013	9 758 515 €	9 848 449€
2014	10 247 426 €	10 231 029 €
2015	10 311 841 €	10 129 284 €
2016	10 796 933 €	10 785 942 €
2017	11 851 286 €	12 028 711 €
2018	14 165 434 €	14 070 411 €

Na základe zhodnotenia vývoja čerpania rozpočtu bežných výdavkov za uplynulé roky možno konštatovať, že došlo k výraznému zvýšeniu bežnej spotreby mesta oproti minulým rokom.

Bežné výdavky boli v roku 2018 podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie čerpané nasledovne:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Mzdy, platy, OON	4 569 997	5 110 105	5 110 088,42	100,00
Poistné a príspevky do poisťovní	1 752 369	1 972 376	1 972 296,43	100,00
Tovary a služby	2 527 729	3 992 290	3 897 660,99	97,63
Bežné transfery	2 150 847	3 011 095	3 010 799,28	100,00
Splácanie úrokov	113 713	79 568	79 566,70	100,00

v porovnaní s uplynulými rokmi

- rok 2017:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Mzdy, platy, OON	4 349 951	4 855 598	4 867 109,82	100,24
Poistné a príspevky do poisťovní	1 641 141	1 880 285	1 884 496,91	100,22
Tovary a služby	1 949 785	2 624 127	2 784 644,64	106,12
Bežné transfery	2 124 981	2 403 376	2 404 561,93	100,05
Splácanie úrokov	116 727	87 900	87 897,83	100,00

- rok 2016

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Mzdy, platy, OON	3 952 128	4 553 277	4 580 290,54	100,59
Poistné a príspevky do poisťovní	1 545 114	1 753 027	1 754 634,11	100,09
Tovary a služby	1 881 402	2 309 414	2 389 920,55	103,49
Bežné transfery	1 784 751	2 060 815	1 940 697,77	94,17
Splácanie úrokov	155 900	120 400	120 398,91	100,00

- rok 2015

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Mzdy, platy, OON	3 799 972	4 347 032	4 367 696	100,48
Poistné a príspevky do poisťovní	1 513 562	1 638 182	1 642 706	100,28
Tovary a služby	2 001 801	2 321 335	2 114 924	91,11
Bežné transfery	1 783 001	1 876 591	1 875 259	99,93
Splácanie úrokov	160 200	128 701	128 699	100,00

K vyššiemu čerpaniu bežných výdavkov došlo u všetkých položiek tovarov a služieb, u bežných transferov a aj u výdavkov na platy a odmeny zamestnancov. Čerpanie bežných výdavkov je v záverečnom účte komentované podľa jednotlivých funkcií, ktoré samospráva mesta zabezpečuje (funkčná klasifikácia).

Čerpanie rozpočtu kapitálových výdavkov

V záverečnom účte je kvalitne spracovaný prehľad čerpania kapitálových výdavkov podľa ekonomickej klasifikácie a podľa funkčnej klasifikácie.

V roku 2018 bol schválený rozpočet kapitálových výdavkov vo výške 4 884 536 €, tento rozpočet bol v rámci procesu schvaľovania zmien rozpočtu mestským zastupiteľstvom a tiež primátorom mesta v zmysle uznesenia MsZ č. 168/2016 z 15.11.2016 upravený na sumu 6 171 676 €. Skutočnosť čerpania kapitálových výdavkov bola 3 128 114,79 €, čo predstavovalo čerpanie na úrovni 50,69%.

Z prehľadu čerpania kapitálových výdavkov podľa ekonomickej klasifikácie k plneniu rozpočtu nedošlo pri rozpočtovej položke – nákup dopravných prostriedkov a realizácia stavieb, kde je len 22,22 % plnenie rozpočtu:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Nákup pozemkov a nehmotných aktív	41 540	54 383	54 382,34	100,00
Nákup budov, objektov alebo ich častí	107 500	1 242 159	1 242 157,72	100,00
Nákup strojov, prístrojov a zariadení	0	283 616	283 613,39	100,00
Nákup dopr. prostriedkov	1 062 453	982 083	326 997,38	33,30
Projektová dokumentácia	172 034	205 165	205 160,34	100,00
Realizácia stavieb	3 471 009	3 070 925	682 460,52	22,22
Rekonštrukcie a modernizácia strojov a zariadení	30 000	33 002	33 001,70	100,00
Ostatné kapitálové výdavky	0	54 724	54 724,00	100,00
Kapitálové transfery	0	245 619	245 617,40	100,00
CELKOM	4 884 536	6 171 676	3 128 114,79	50,69

Napriek tomuto nízkemu 50,69% čerpaniu kapitálového rozpočtu vo finančnom vyjadrení bolo v skutočnosti realizovaných až 96 rozvojových programov.

Z hľadiska rozpočtového procesu odporúčam, aby sa pri tvorbe rozpočtu uvažovalo so všetkými disponibilnými zdrojmi (čo sa od schválenia rozpočtu na rok 2019 realizuje) a aby na tieto reálne zdroje bola nastavená od začiatku rozpočtového roka realizácia rozvojových programov, s ktorými sa reálne uvažuje v kapitálovom rozpočte (v jeho finančnom vyjadrení).

Ako argument uvádzam nasledovnú skutočnosť - z prehľadu čerpania kapitálových výdavkov za uplynulé obdobie je zrejmé, že vždy sa plánuje nižší kapitálový rozpočet a tým aj nižší počet rozvojových programov ako sa napokon v skutočnosti realizuje

- pre rok 2018 bolo plánovaných celkom 11 rozvojových programov - rozpočet rozvojových programov sa upravil na 110 rozvojových programov a realizovalo sa 96 rozvojových programov,
- pre rok 2017 bolo plánovaných 10 rozvojových programov – počet sa upravil na 77 rozvojových programov a realizovalo sa 70 rozvojových programov,
- pre rok 2016 bolo plánovaných 12 rozvojových programov – počet sa upravil na 61 rozvojových programov, v skutočnosti bolo realizovaných 53 rozvojových programov,
- pre rok 2015 bolo rozpočtovaných 17 rozvojových programov - tento počet sa upravil na 41 rozvojových programov, z ktorých sa nakoniec realizovalo 37 rozvojových programov.

Rovnako odporúčam sústrediť pozornosť na dokončovanie rozvojových projektov, nakoľko ich rozpracovanosť je veľmi veľká a tejto rozpracovanosti nezodpovedá výška rezerv na ich realizáciu. Čerpanie kapitálových výdavkov, t. j. realizácia plánovaných rozvojových programov je totižto závislá od zdrojov, ktorými sú v súčasnosti okrem kapitálových dotácií z rozpočtu EÚ a ŠR aj vlastné zdroje a pri rozpracovanosti rozvojových projektov vlastné rezervy. K vlastným zdrojom v priebehu rozpočtového roka patrí najmä prebytok bežného rozpočtu a po skončení rozpočtového roka vytvorený prebytok rozpočtu, ktorý sa používa prostredníctvom peňažných fondov (rezervného fondu). K vlastným rezervám patrí rezervný fond a schopnosť získania a akumulácie zdrojov z hospodárenia s vlastným majetkom.

1.3. FINANČNÉ OPERÁCIE

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.

Príjmové finančné operácie v roku 2018:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Z ostatných finančných operácií	0	1 647 059	125 036,45
Tuzemské úvery, pôžičky	0	689 750	689 750,00

Cez príjmové finančné operácie sa v roku 2018 zapojili do rozpočtu nevyčerpané účelovo určené prostriedky (125 036,45 €) a úverové prostriedky (689 750 € €).

Výdavkové finančné operácie v roku 2018:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Účasť na majetku	0	0	0
Splácanie domácej istiny	347 467	362 481	362 479,46

Cez výdavkové finančné operácie sa uhradili splátky istiny návratných zdrojov financovania:

- z úveru na Dostavbu a stavebné úpravy zimného štadióna (z r. 2005) 159 255,98 €
- z úveru na Dostavbu a stavebné úpravy zimného štadióna (z r. 2009) 100 420,80 €
- z úveru ŠFRB na výstavbu 23 b.j. Mazorník 10 541,24 €

- z úveru ŠFRB na výstavbu bytov Nálepko 11	16 329,43 €
- z prevzatého úveru HOTEL DUMBIER s.r.o.	6 343,68 €
- splátka Audiovizuálnemu fondu	20 000,00 €

Cez výdavkové finančné operácie bola realizovaná aj splátka finančného nájmu vo výške 42 679,11 €.

1.4. VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Výsledok rozpočtového hospodárenia sa zisťuje po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledok rozpočtového hospodárenia môže byť prebytok alebo schodok jej rozpočtu; podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy; prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu, schodkom rozpočtu je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu. Pod príjmami a výdavkami rozpočtu sa chápu bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet); súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu nie sú finančné operácie.

Hospodárenie mesta v roku 2018 dokumentuje nasledovná tabuľka:

v €

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu
Bežný rozpočet			
Bežné príjmy	12 882 514	16 577 245	16 526 079,83
Bežné výdavky	11 114 655	14 165 434	14 070 411,82
Prebytok bežného rozpočtu	1 767 859	2 411 811	2 455 668,01
Kapitálový rozpočet			
Kapitálové príjmy	3 471 144	4 601 778	1 558 232,84
Kapitálové výdavky	4 884 536	6 171 676	3 128 114,79
Schodok kapitálového rozpočtu	- 413 392	- 1 569 898	- 1 569 881,95
ROZPOČET			
Príjmy	16 353 658	21 179 023	18 084 312,67
Výdavky	15 999 191	20 337 110	17 198 526,61
PREBYTOK ROZPOČTU	+ 354 467	+ 841 913	+ 885 786,06
Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	0	2 336 809	814 786,45
Výdavkové finančné operácie	347 467	362 481	362 479,46
Rozdiel vo finančných operáciách	- 347 467	1 974 328	452 306,99

Mesto v roku 2018 hospodáril s prebytkom 885 786,06 €; takto vykázany prebytok rozpočtu je zistený v súlade s § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Podľa §16 ods. 6 a 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ak možno použiť v rozpočtovom roku v súlade s osobitným predpisom nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, tieto nevyčerpané prostriedky sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu z tohto prebytku vylučujú.

Z prebytku rozpočtu sa tak vylučujú nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo ŠR, z rozpočtu EÚ alebo na základe osobitného predpisu, vo výške 218 425,46 €. Tieto prostriedky budú použité v nasledujúcom rozpočtovom roku 2019.

Podľa § 10 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy súčasťou rozpočtu mesta sú finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vo výške 452 306,99 € bude použitý na tvorbu rezervného fondu, rovnako ako prebytok rozpočtu v sume 667 360,60 € zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Na základe uvedených skutočností je tvorba rezervného fondu v roku 2019 navrhovaná vo výške 1 119 667,59 €.

2. BILANCIA AKTÍV A PASÍV

Z bilancie aktív a pasív je zrejмый mierne vyšší podiel neobežného majetku oproti obežnému majetku v aktívach mesta. Oproti minulému roku mesto zaznamenalo nárast majetku, čo je veľmi priaznivý ukazovateľ najmä ak tento nárast bol zaznamenaný u neobežného majetku, menovite dlhodobého hmotného majetku.

Mesto zdôvodnilo pohyb aktív podľa jednotlivých druhov majetku a to tak pri prírastkoch ako aj pri úbytkoch majetku.

2.1. BILANCIA POHLÁDÁVOK

Prehľad vývoja pohľadávok za roky 2001 – 2018:

v €

Rok	Pohľadávky celkom
2011	1 092 120 €
2012	1 014 840 €
2013	943 296 €
2014	991 411 €
2015	1 019 239 €
2016	1 167 591 €
2017	1 202 759 €
2018	1 489 261 €

Mesto za rok 2018 zaznamenalo zvýšenie stavu pohľadávok a to najmä pohľadávok po lehote splatnosti.

Vývoj pohľadávok podľa lehoty splatnosti:

v €

Rok	Pohľadávky v lehote splatnosti	Pohľadávky po lehote splatnosti
2011	345 916	746 204
2012	226 426	788 414
2013	197 819	745 477
2014	182 836	808 575
2015	172 777	846 462
2016	172 730	861 994
2017	167 318	1 035 441
2018	164 619	1 324 642

Mesto tvrdí, že analýze stavu a príčin vzniku pohľadávok venuje veľkú pozornosť. Situácia sa každý rok opakuje, z mojej strany môžem len zopakovať, že mesto má slabý výber daní, čo dokumentujú výnosy vlastných daní a čo sa týka pohľadávok tam sa situácia každý rok zhoršuje a čísla sa z roka na rok zvyšujú. Situáciu sa najmä pri pohľadávkach po lehote splatnosti, nedarí dlhodobo ani stabilizovať, nie to ešte zlepšiť.

Daňové pohľadávky

Vývoj daňových pohľadávok – nedoplatkov za uplynulé roky:

v €

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Daň z nehnuteľností	164 332	170 863	184 971	208 715	194 468	236 146	288 356	254 440
Daň za psa	4 008	3 578	4 433	5 447	5 306	5 161	4 797	3 871
Daň za verejné priestranstvo	746	1 130	548	1 800	1 606	1 885	2 797	4 473
Daň za nevýherné hracie automaty	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň za predajné automaty	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň za ubytovanie	0	448	234	172	100	65	139	77
Poplatok za KO	239 035	250 944	272 354	310 557	334 309	362 156	366 219	389 037
Celkom	408 121	426 963	462 540	526 691	535 789	605 413	662 308	651 821

Vývoj daňových pohľadávok je dlhodobo zlý. Za posledný rok sa ho podarilo zastabilizovať najmä u daní z nehnuteľnosti, rastie stále poplatok za komunálny odpad.

Nedaňové pohľadávky

Ak sa podarilo zastabilizovať daňové pohľadávky, tak mesto prepadlo pri nedaňových pohľadávkach. Mesto eviduje k 31.12.2018 nedaňové pohľadávky vo výške 837 440 € (k 31.12.2017 - 540 450 €, k 31.12.2016 to bolo 562 178 €, k 31.12.2015 to bolo 483 450 €). Ide o medziročný nárast o 296 990 €.

2.2. BILANCIA ZÁVÄZKOV

Mesto eviduje záväzky v celkovej hodnote 6 383 143 € (v roku 2017 to bolo 4 204 103 €, v roku 2016 to bolo 4 832 078 € a v roku 2015 to bolo 7 289 216 €).

Dôvodom zvýšenia záväzkov mesta za posledný rok sú záväzky voči dodávateľom, ktoré sú v lehote splatnosti., vyplývajú z uzatvorených zmlúv, potvrdených objednávok a doručených faktúr. Najvyššie záväzky sú evidované voči dodávateľom:

- Doprastav Asphalt, a.s.(splátka za opravu ciest r. 2019) 728 296 €
- Doprastav Asphalt (3 splátka za opravu ciest v roku 2020) 728 296€
- Doprastav, a.s. 109 807 €
- KATIS, s.r.o 112 200 €

3. PREHEAD O STAVE A VÝVOJI DLHU

Podmienky na prijatie návratných zdrojov financovania sú upravené v ustanovení §17 ods.6 zákona č. 583/2004 Z. z. Podľa citovaného ustanovenia obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

- a) celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- a) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

pričom platí, že obe podmienky musia byť splnené súčasne.

Podľa §17 ods.7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. celkovú sumu dlhu obce tvorí:

- súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania,
- súhrn záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z:

- pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu a z Fondu na podporu umenia,
- úveru poskytnutého zo ŠFRB na výstavbu obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty,
- úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu,
- návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak obec vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Prehľad o návratných zdrojov financovania a úveroch mesta so stavom k 31.12.2018:

Číslo zmluvy	Dátum podpisu	Splatnosť	Schválená výška	Účel	zostatok
11/101/06	15.10.2009	01.06.2025		Reštrukturalizácia úveru	702 407,12
11/101/05	08.09.2005	25.07.2030	3 632 742,48	Zimný štadión	595 089,30
11/018/06	30.04.2009	25.07.2030	192 524,73	Hotel Ďumbier	73 195,19
11/023/09	15.10.2009	14.10.2029	2 100 000,00	- Zimný štadión - Prestavba a nadstavba ZŠ Pionierska 2 - rekonštrukcia námestia – III. etapa	1 162 860,50
603/1127/2002	21.04.2002	15.07.2032	337 183,83	Úver ŠFRB nájomný dom 23 b.j. Mazorníkovo	209 507,92
603/646/2007	07.06.2007	15.09.2037	515 833,50	Úver ŠFRB nájomný dom 39 b.j. Nálepková 11	342 501,27
600/39/2018	08.06.2018	15.08.2048	655 200,00	Úver ŠFRB nájomný dom 24 b.j.	649 070,91

				ŠLN 1230/8,8A	
600/40/2018	08.06.2018	15.08.2038	34 550,00	Úver ŠFRB nájomný dom 24 b.j.TV ŠLN 1230/8,8A	34 035,42
SPOLU					3 768 667,63

Prehľad o návratných zdrojov financovania a úveroch mesta so stavom k 31.12.2017:

Číslo zmluvy	Dátum podpisu	Splatnosť	Schválená výška	Účel	zostatok
603/1127/2002	21.04.2002	15.07.2032	337 183,83	ŠFRB	219 731,88
603/646/2007	07.06.2007	15.09.2037	515 833,50	ŠFRB	358 697,55
11/101/05	17.10.2009	01.06.2025	3 632 742,48	Aréna – zimný štadión	807 419,36
11/101/05	08.09.2005	25.07.2030		Aréna – zimný štadión	646 111,16
11/018/06	30.04.2009	25.07.2030	161 543,36	Rekonštrukcia Ďumbier	79 467,76
11/023/09	15.10.2009	25.07.2030	2 100 000,00	Aréna, ZŠ P2, Námestie	1 262 151,60
LZC16/10022	30.03.2016	25.02.2019	166 568,69	Leasing stroje pre TS	47 882,25
AVF935/2014	13.11.2015	30.03.2018	57 000,00	Audiovizuálny fond	20 000,00
SPOLU					3 441 461,56

Prehľad návratných zdrojov financovania a úveroch mesta so stavom k 31.12.2016:

Číslo zmluvy	Dátum podpisu	Splatnosť	Schválená výška	Účel	zostatok
603/1127/2002	21.04.2002	15.07.2032	337 183,83	ŠFRB	229 907,87
603/646/2007	07.06.2007	15.09.2037	515 833,50	ŠFRB	374 880,97
11/101/05	17.10.2009	01.06.2025	3 632 742,48	Refinancovanie úveru a Aréna	915 075,34
11/101/05	08.09.2005	25.07.2030		Refinancovanie úveru a Aréna	697 711,16
11/018/06	30.04.2009	25.07.2030	161 543,36	Rekonštrukcia hotela Ďumbier	85 811,44
11/023/09	15.10.2009	25.07.2030	2 100 000,00	Aréna, ZŠ Pionierska 2, Námestie	1 362 572,40
AVF935/2014	13.11.2015	30.03.2018	57 000,00	Audiovizuálny fond	40 000,00
89/AUOC/12	24.04.2012	20.12.2017	500 000,00	Námestie	99 680,00
SPOLU					3 705 959,18 + 99 680,00

Do celkovej sumy dlhu mesta sa započítavajú záväzky:

Číslo zmluvy	Dátum podpisu	Splatnosť	Schválená výška	Účel	zostatok
11/101/06	15.10.2009	01.06.2025		Reštrukturalizácia úveru	702 407,12
11/101/05	08.09.2005	25.07.2030	3 632 742,48	Zimný štadión	595 089,30
11/018/06	30.04.2009	25.07.2030	192 524,73	Hotel Ďumbier	73 195,19
11/023/09	15.10.2009	14.10.2029	2 100 000,00	- Zimný štadión - Prestavba a nadstavba ZŠ Pionierska 2 - rekonštrukcia námestia – III. etapa	1 162 860,50
600/39/2018	08.06.2018	15.08.2048	655 200,00	Úver ŠFRB nájomný dom 24 b.j. ŠLN 1230/8,8A	649 070,91
600/40/2018	08.06.2018	15.08.2038	34 550,00	Úver ŠFRB nájomný dom 24 b.j.TV ŠLN 1230/8,8A	34 035,42

Do celkovej sumy dlhu mesta sa nezapočítavajú záväzky:

Číslo zmluvy	Dátum podpisu	Splatnosť	Schválená výška	Účel	Zostatok
603/1127/2002	21.04.2002	15.07.2032	337 183,83	Úver ŠFRB nájomný dom 23 b.j. Mazorníkovo	209 507,92
603/646/2007	07.06.2007	15.09.2037	515 833,50	Úver ŠFRB nájomný dom 39 b.j. Nálepškova 11	342 501,27

Vývoj podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania za obdobie posledných 8 rozpočtových rokov:

Rok	Celková suma dlhu v €	Suma ročných splátok vrátane výnosov	Skutočné bežné príjmy predchádzajúceho roka/ Bez transferov	§17 ods.6 písm. a) (v %)	§17 ods.6 písm. b) (v %)
2011	5 247 597	492 846	9 909 181	45,60	4,58
2012	5 423 354	506 591	9 736 473	48,46	4,80
2013	4 998 369	581 249	10 057 835	42,93	5,39
2014	3 917 108	567 052	10 445 004	37,50	5,06
2015	3 327 191	837 160	11 689 841	28,46	7,16
2016	3 068 022	525 004	12 557 745/ 8 961 521	24,43	5,86
2017	2 799 867	496 485	13 316 387/ 9 706 313	21,03	5,12
2018	3 223 302	395 129	14 164 622/ 10 534 730	22,71	3,75

4. ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPEVKOVEJ ORGANIZÁCIE

Mesto má zriadenú jednu príspevkovú organizáciu – Technické služby Brezno. Záverečný účet obsahuje strohé údaje o hospodárení tejto príspevkovej organizácie. Vzhľadom k výške príspevku a k činnostiam, ktoré táto organizácia pre mesto zabezpečuje odporúčam, aby sa do budúca v tejto časti venovala hospodáreniu príspevkovej organizácii väčšia pozornosť. Odporúčam uviesť čerpanie príspevku na prevádzku v členení podľa funkčnej klasifikácie, aby bola predstava o tom aké samosprávne činnosti a verejnoprospešné služby a za akú hodnotu táto príspevková organizácia poskytuje mestu (verejné osvetlenie, komunálny odpad, údržba miestnych komunikácií, šport, kultúra apod.). Odporúčam, aby sa tiež uviedli údaje o hospodárení so zvereným majetkom, napr. bilanciu aktív a pasív príspevkovej organizácie.

Hospodárenie príspevkovej organizácie za hlavnú činnosť v roku 2018/ v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi:

v €

	Technické služby - 2016	Technické služby - 2017	Technické služby - 2018
Náklady	3 179 314	3 462 756	4 103 784
Výnosy v tom :	3 180 742	3 468 573	4 142 145
Vlastné	472 702,10	354 791	349 287
Príspevok od zriaďovateľa	1 532 526,73	1 906 930	2 405 930

Výsledok hospodárenia (po zdanení)	1 339,00	5 817	38 360
---	-----------------	--------------	---------------

Hospodárenie príspevkovej organizácie za podnikateľskú činnosť v roku 2018/ v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi:

v €

	Technické služby - 2016	Technické služby - 2017	Technické služby - 2018
Náklady	302 327,20	371 046,31	477 680,46
Výnosy	345 815,02	444 876,14	482 291,51
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	33 920,48	59 356,65	4 513,73

Technické služby mesta Brezna dosiahli kladný výsledok hospodárenia tak v hlavnej ako aj podnikateľskej činnosti (celkove vo výške 42 874,61 €). Z kladného výsledku hospodárenia Technické služby mesta Brezna odvedli daň a zisk z hlavnej aj podnikateľskej činnosti bude použitý na tvorbu zákonného rezervného fondu.

V prípade, ak by boli Technické služby mesta Brezna obchodnou spoločnosťou, založenou za účelom dosahovania zisku, tak by bolo dosiahnutie kladného výsledku hospodárenia hodnotené pozitívne. Technické služby mesta Brezna sú zriadené ako príspevková organizácia mesta, ktorá nemá hospodáriť za účelom dosahovania zisku. Platí rozpočtové pravidlo, že ak je výsledok hospodárenia kladný, tento nemôže byť dosiahnutý nesplnením úloh, obmedzovaním alebo zhoršovaním kvality služieb, alebo zmenou podmienok, za ktorých boli záväzné limity príspevkovej organizácii určené. Príspevková organizácia má povinnosť uhrádzať výdavky na prevádzku, opravy a údržbu hmotného majetku, ako aj na obstaranie hmotného a nehmotného majetku z vlastných zdrojov a z príspevku od zriaďovateľa, pričom vlastné zdroje má používať prednostne. Zriaďovateľ má poskytnúť príspevkovej organizácii príspevok na prevádzku v takej výške, aby jej rozpočet bol vyrovnaný a môže jej krátiť alebo zvýšiť príspevok pri nedodržaní alebo zmene podmienok, za ktorých bol určený finančný vzťah medzi ním a príspevkovou organizáciou.

Príspevková organizácia má povinnosť vykonať po uplynutí rozpočtového roka zúčtovanie finančných vzťahov s rozpočtom zriaďovateľa.

Na tieto rozpočtové pravidlá je potom nastavená aj tvorba zákonného rezervného fondu príspevkovej organizácie, ktorý je možné použiť na vykrytie straty z predchádzajúcich rokov.

5. PREHĽAD O POSKYTNUTÝCH DOTÁCIÁCH

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy návrh záverečného účtu obsahuje aj podrobný prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 cit. zákona v členení podľa jednotlivých príjemcov.

Mesto poskytlo dotácie v súlade s cit. zákonom a s VZN o poskytovaní dotácií a členských príspevkov fyzickým a právnickým osobám – podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný a verejnoprospešný účel.

6. ÚDAJE O PODNIKATELSKEJ ČINNOSTI

Návrh záverečného účtu mesta Brezna obsahuje údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti, pretože mesto od 1. júla vykonáva na základe živnostenského oprávnenia OU-BR-OZP-2015/004696-2 zo 16. 06. 2015 podnikateľskú činnosť.

Predmetom podnikania je:

- reklamné a marketingové služby
- organizovanie kultúrnych a iných spoločenských podujatí
- sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb
- sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu
- vykonávanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti
- kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod)

Príjmy a výdavky na podnikateľskú činnosť mesto nerozpočtovalo, ale sledovalo na samostatnom mimorozpočtovom účte; údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti mesta sú uvedené v návrhu záverečného účtu.

7. HODNOTENIE PROGRAMOV ROZPOČTU

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet na rok 2018 zostavený ako programový rozpočet; výdavky rozpočtu mesta boli alokované do príslušných programov, ktoré sa vnútorne členili na podprogramy, prvky a projekty. Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít (prác, činností a dodávok) má definovaný svoj zámer a cieľ, pričom zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom. Hodnotenie programov v návrhu záverečného účtu je na úrovni slovného uvedenia plnenia či neplnenia jednotlivých programov mesta, vrátane jeho prvkov a projektov.

ZÁVER

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2018 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2018 bol zverejnený v súlade s § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Riadna účtovná závierka k 31.12.2018 bola overená audítorom v súlade so všeobecne-záväznými právnymi predpismi.

ING. INGRID KONEČNÁ VEVERKOVÁ
HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA BREZNA